

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการส่งเสริมความตระหนักรู้ในอาชีพด้วยพอดคาสต์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความบกพร่องทางการเห็น เป็นการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มเดียววัดหลายครั้งแบบอนุกรมเวลา (The One - Group Pretest - Posttest Time - Series Designs) และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับของการพัฒนาความตระหนักรู้ในอาชีพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการรับฟังพอดคาสต์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันและศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมความตระหนักรู้ในอาชีพด้วยพอดคาสต์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความบกพร่องทางการเห็น ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้จัดทำพอดคาสต์ที่มีเนื้อหาเรื่องความตระหนักรู้ในอาชีพ 3 มิติ 14 ด้าน (อ้างถึงตารางที่ 2.7 บทที่ 2) ดังนี้

มิติตนเอง มี 7 ด้านได้แก่ เพศและสภาพร่างกาย ความสนใจ ทักษะคิดต่ออาชีพ ความตระหนักและเห็นคุณค่าของตนเอง ความแตกต่างในด้านความสามารถ ประสบการณ์ชีวิต บุคลิกภาพและความถนัด

มิติครอบครัวและสังคม มี 4 ด้านได้แก่ สังคมและเศรษฐกิจ การศึกษา ครอบครัว ชุมชนและสิ่งแวดล้อม การเลียนแบบจากบุคคลตัวแบบ

มิติอาชีพมี 3 ด้านได้แก่ คุณสมบัติของตนเองในการทำงาน คุณสมบัติที่จำเป็นเพื่อความสำเร็จในการทำงาน ความแตกต่างและข้อกำหนดในงานแต่ละชนิดในการทำงาน

การนำเสนอผลการดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกตามวัตถุประสงค์และคำถามการวิจัย โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาระดับของการพัฒนาความตระหนักรู้ในอาชีพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการรับฟังพอดคาสต์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชัน

1.1 ข้อมูลพื้นฐาน (จากแบบสัมภาษณ์)

1.2 การส่งเสริมความตระหนักรู้ในอาชีพด้วยพอดคาสต์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันในแต่ละสัปดาห์ช่วยกระตุ้นระดับของการพัฒนาความตระหนักรู้ในอาชีพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นสูงขึ้นได้หรือไม่ (ข้อมูลจากแบบสำรวจความตระหนักรู้ในอาชีพ)

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาคำคิดเห็นที่มีต่อการส่งเสริมความตระหนักรู้ในอาชีพด้วยพอดคาสต์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความบกพร่องทางการเห็น

2.1 นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมความตระหนักรู้ในอาชีพด้วยพอดคาสต์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันอย่างไร

2.2 ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมความตระหนักรู้ในอาชีพด้วยพอดคาสต์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันอย่างไร

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาระดับของการพัฒนาความตระหนักรู้ในอาชีพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการรับฟังพอดคาสต์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชัน

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากแบบสัมภาษณ์

ในการศึกษาระดับของการพัฒนาความตระหนักรู้ในอาชีพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการรับฟังพอดคาสต์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างด้วยการเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ด้านสถานภาพนักเรียนประกอบการวิเคราะห์ เพื่อให้ทราบข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง พิจารณาข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างตามลำดับข้อในแบบสัมภาษณ์ได้ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลสถานภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น (ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์) (N=10)

ข้อมูลสถานภาพนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	4	40.0
หญิง	6	60.0
2. อายุ		
12 ปี	1	10.0
13 ปี	3	30.0
14 ปี	4	40.0
16 ปี	1	10.0
19 ปี	1	10.0
3. เป้าหมายหลังเรียนจบประถมศึกษาปีที่ 6		
ประกอบอาชีพทันที	1	10.0
เรียนต่อในโรงเรียนร่วม	7	70.0
เรียนต่อที่โรงเรียนสอนคนตาบอด	2	20.0
4. ที่มาของความบกพร่องทางการเห็น		
กรรมพันธุ์/กำเนิด	6	60.0
อุบัติเหตุทางการแพทย์หลังกำเนิด	3	30.0
ผลข้างเคียงจากโรคประจำตัว	1	10.0

ข้อมูลสถานภาพนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
5. ลักษณะความบกพร่องทางการเห็น		
สายตาเลือนราง	3	30.0
สายตาบอดสนิท	7	70.0
6. ความผ่นด้านอาชีพก่อนได้รับการส่งเสริมความตระหนักู้ในอาชีพ		
หมอ	3	30.0
นักร้อง, นักดนตรี, นักศิลปะ (นักปั้น)	2	20.0
ครู	3	30.0
นักจัดรายการวิทยุ	1	10.0
โปรแกรมเมอร์, นักสร้างเกมคอมพิวเตอร์	2	20.0
นักกีฬาทีมชาติ	2	20.0
คนขับรถไฟ	1	10.0
7. การมีประสบการณ์การใช้พอดคาสต์และคอมพิวเตอร์		
เฉพาะในช่วงโม่งเรียนวิชาคอมพิวเตอร์เท่านั้น	6	60.0
ทั้งในช่วงโม่งเรียนวิชาคอมพิวเตอร์และเวลาที่ว่างจากการเรียน	4	40.0

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น มีรายละเอียดดังนี้

- เพศ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นเป็นเพศชาย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 เป็นเพศหญิงจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0
- อายุ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นมีอายุ 12 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10 อายุ 13 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 อายุ 14 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 40 อายุ 16 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10 อายุ 19 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10
- เป้าหมายหลังเรียนจบประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นมีเป้าหมายประกอบอาชีพทันที จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 มีเป้าหมายเรียนต่อในโรงเรียนร่วม จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 70.0 มีเป้าหมายเรียนต่อที่โรงเรียนสอนคนตาบอด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0
- ที่มาของความบกพร่องทางการเห็น นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นจากกรรมพันธุ์/กำเนิด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 จากอุบัติเหตุทางการแพทย์หลังกำเนิด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 จากผลข้างเคียงของโรคประจำตัว จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0
- ลักษณะความบกพร่องทางการเห็น นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นสายตาเลือนราง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 สายตาบอดสนิท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 70.0

6. ความฝันด้านอาชีพก่อนได้รับการส่งเสริมความตระหนักรู้ในอาชีพ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นมีความฝันอยากเป็นหมอ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 อยากเป็นนักร้อง นักดนตรีและนักศิลปะ (นักปั้น) จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 อยากเป็นครู จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 อยากเป็นนักจัดรายการวิทยุ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 อยากเป็นโปรแกรมเมอร์และนักสร้างเกมคอมพิวเตอร์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 อยากเป็นนักกีฬาทีมชาติ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 อยากเป็นคนขับรถไฟ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0

7. การมีประสบการณ์การใช้พอดคาสต์และคอมพิวเตอร์ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นที่ได้ใช้เฉพาะในชั่วโมงเรียนวิชาคอมพิวเตอร์เท่านั้นจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 ส่วนที่ได้ใช้ทั้งในชั่วโมงเรียนวิชาคอมพิวเตอร์และเวลาที่ว่างจากการเรียนจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0

1.2 การส่งเสริมความตระหนักรู้ในอาชีพด้วยพอดคาสต์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันในแต่ละสัปดาห์ช่วยกระตุ้นระดับของการพัฒนาความตระหนักรู้ในอาชีพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นสูงขึ้นได้หรือไม่ (ข้อมูลจากแบบสำรวจความตระหนักรู้ในอาชีพ)

จากการศึกษาและวิเคราะห์รวบรวมข้อมูลการตอบแบบสำรวจความตระหนักรู้ในอาชีพพบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นแต่ละคนมีระดับของการพัฒนาความตระหนักรู้ในอาชีพแต่ละสัปดาห์ที่แตกต่างกัน โดยนำค่าความถี่ในแต่ละระยะการทดลองมาหาค่าความถี่เฉลี่ยระดับความตระหนักรู้ในอาชีพ (ผลการคำนวณจากแบบบันทึกผลการวัดและพัฒนาการดูได้ที่ภาคผนวก) แล้วจึงนำไปสร้างกราฟประกอบความเรียง เพื่อแสดงข้อมูลระดับของการพัฒนาความตระหนักรู้ในอาชีพแต่ละสัปดาห์ของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล เริ่มจากคนที่ 1 ถึงคนที่ 10 ตั้งแต่ก่อนรับฟังพอดคาสต์ (PRE-TEST) และหลังรับฟังพอดคาสต์ในสัปดาห์ที่ 1, 2, 3 และ 4 ตามลำดับ ทั้งนี้สามารถดูรายละเอียดได้ที่ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างรายบุคคล

สำหรับการเปรียบเทียบข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่มีความบกพร่องทางการเห็นทั้ง 10 คนเกี่ยวกับความคาดหวังต่ออาชีพในฝันของตนเอง ก่อนและหลังการรับฟังพอดคาสต์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันครบทั้ง 4 สัปดาห์แล้ว งานวิจัยนี้พบว่า มีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นกับกลุ่มตัวอย่างบางคนดังตารางที่ 4.2

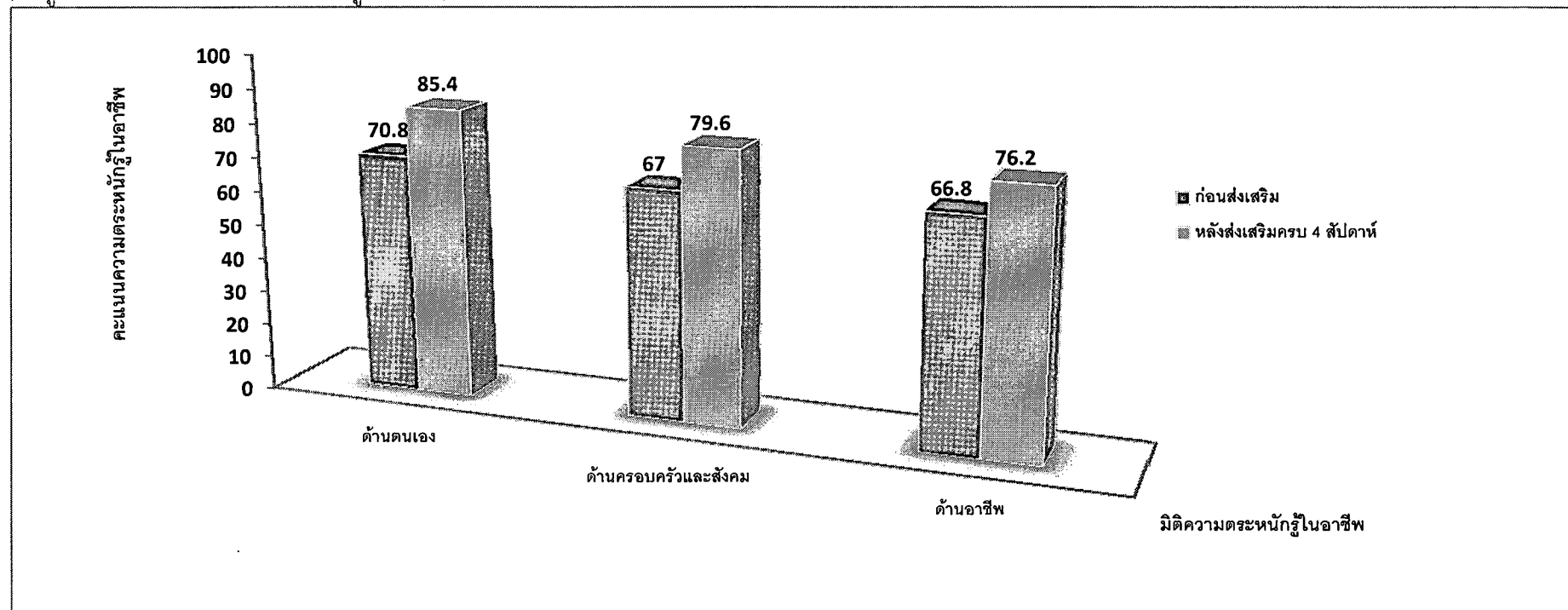
ตารางที่ 4.2 ผลของความตระหนักรู้ในอาชีพที่มีต่อความคาดหวังต่ออาชีพในฝันของตนเอง ก่อนและหลังการรับฟังพอดคาสต์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันครบทั้ง 4 สัปดาห์

ลำดับที่ กลุ่มตัวอย่าง ที่มีความบกพร่อง ทางการเห็น ทั้ง 10 คน	ความคาดหวังต่ออาชีพในฝันของตนเอง ก่อน การรับฟังพอดคาสต์ที่ใช้ กลยุทธ์เมตาคอกนิชัน	ความคาดหวังต่ออาชีพในฝัน ของตนเอง หลัง การรับฟังพอดคาสต์ที่ใช้ กลยุทธ์เมตาคอกนิชันครบทั้ง 4 สัปดาห์
1	หมอและนักกีฬาทีมชาติ	นักกีฬาโกลบอลทีมชาติและนักเขียน
2	นักร้องและนักดนตรี	นักกีฬา นักดนตรี นักเขียน
3	หมอ	นักเขียน
4	สัตวแพทย์รักษาสัตว์เล็ก	ครู
5	ครู	ครู
6	นักจัดรายการวิทยุ	นักจัดรายการวิทยุ
7	นักสร้างเกมและครู	นักสร้างเกมและครู
8	โปรแกรมเมอร์	โปรแกรมเมอร์
9	นักกีฬาทีมชาติว่ายน้ำ และคนขับรถไฟ	นักกีฬาทีมชาติว่ายน้ำ
10	นักปั้น	นักปั้นและนักกีฬา

จากตารางที่ 4.2 ผลของความตระหนักรู้ในอาชีพที่มีต่อความคาดหวังต่ออาชีพในฝันของตนเอง กลุ่มตัวอย่างที่เปลี่ยนแปลงความต่ออาชีพในฝันของตนเองหลังการรับฟังพอดคาสต์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันได้แก่ กลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ตัวอย่างคนที่ 2 (เพิ่มอาชีพนักเขียน) กลุ่มตัวอย่างคนที่ 3 คนที่ 4 และคนที่ 9 (เปลี่ยนความคาดหวังต่ออาชีพในฝัน) กลุ่มตัวอย่างคนที่ 10 (เพิ่มอาชีพนักกีฬา)

และเมื่อผู้วิจัยได้รวบรวมและเปรียบเทียบข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่มีความบกพร่องทางการเห็นทั้ง 10 คน งานวิจัยนี้พบว่าเมื่อกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 คน รับประทานอาหารที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันครบทั้ง 4 สัปดาห์แล้ว กลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 คน มีระดับของการพัฒนาความตระหนักรู้ในอาชีพเฉลี่ยรวมทั้ง 3 มิติที่แตกต่างจากก่อนรับประทานอาหารที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชัน ดังแผนภูมิที่ 4.1

แผนภูมิที่ 4.1 ข้อมูลคะแนนระดับความตระหนักรู้ในอาชีพทั้ง 3 มิติของกลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 ถึง คนที่ 10 หลังรับประทานอาหารครบทั้ง 4 สัปดาห์ (ข้อมูลจากแบบสำรวจความตระหนักรู้ในอาชีพ)

จากแผนภูมิที่ 4.1 จะเห็นว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 คน มีระดับของการพัฒนาความตระหนักรู้ในอาชีพที่เพิ่มสูงขึ้น โดยในมิติตนเองเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 14.6 มิติครอบครัวและสังคมเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 12.6 มิติอาชีพเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 9.4

ในระหว่างการรับฟังพหุศาสตร์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชัน ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกถึงความคิดเห็นที่มีต่อพหุศาสตร์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชัน ซึ่งข้อความบ่งชี้จะบอกถึงระดับของการพัฒนาความตระหนักรู้ในอาชีพแต่ละด้านของกลุ่มตัวอย่างที่มีความบกพร่องทางการเห็นในแต่ละสัปดาห์ได้อย่างละเอียดยิ่งขึ้น ดังตารางที่ 4.3 ถึง 4.14

ตารางที่ 4.3 ข้อความบ่งชี้ที่แสดงถึงความตระหนักรู้ในอาชีพมิติตนเอง หลังการรับฟังพหุศาสตร์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันในสัปดาห์ที่ 1

มิติตนเอง	จำนวน (คน)	ตัวอย่างข้อความจากการสัมภาษณ์
1.เพศและสภาพร่างกาย	9	-ได้รู้ว่าเป็นนักกีฬาต้องมีความมุ่งมั่น อดทน อดอยาก อดใจ ไม่ต้องตัวใหญ่ก็ได้แต่ต้องขยัน (คนที่1) -ถึงมองไม่เห็นเลย ก็สามารถเป็นบรรณารักษ์ได้เหมือนกัน (คนที่7) -ได้รู้ว่าการเป็นนักเขียนได้ อาจต้องไม่تابอดสนิท (คนที่8) -ถึงจะมีความพิการซ้ำซ้อน ก็เป็นนักกีฬาได้ (คนที่10)
2.ความสนใจ	9	คอยสังเกตตัวเองว่าชอบและสนใจด้านไหน แล้วมุ่งพัฒนาด้านนั้น (คนที่2) -ถ้าจะเป็นนักเขียนต้องรักการอ่าน สนใจหนังสือไม่เบื่อ (คนที่4) -ต้องคอยถามตัวเองว่าชอบพูด ชอบถ่ายทอดหรือเปล่า ถ้าใช่ก็เป็นครูได้ (คนที่5)
3.ทัศนคติต่ออาชีพ	9	-ควรเริ่มต้นวางแผนอาชีพตั้งแต่อ่อนบาสจะดีกว่า จะได้ว่าเราอยากเป็นอะไร และอะไรที่คนตาบอดเป็นไม่ได้ (คนที่9) -ได้รู้ว่าคุณตาบอดสามารถทำอาชีพล้างฟิล์มเอ็กซ์เรย์ในห้องผ่าตัดได้ (คนที่1)

ตารางที่ 4.3 ข้อความบ่งชี้ที่แสดงความตระหนักรู้ในอาชีพมิติตนเอง หลังการรับฟังพหุศาสตร์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคognition ในสัปดาห์ที่ 1 (ต่อ)

มิติตนเอง	จำนวน (คน)	ตัวอย่างข้อความจากการสัมภาษณ์
4.ความตระหนักและเห็นคุณค่าของตนเอง	7	-คิดว่าอาจลองเขียนดู เพราะตัวเองชอบอ่านและชอบหาความรู้ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลาเหมือนรุ่นพี่ตัวแบบในกลุ่มอาชีพที่ 2 (คนที่5) -ดนตรีกับคนมองไม่เห็นเหมือนเป็นเพื่อนสนิทกัน ต้องลองเล่นดู (คนที่7)
5.ความแตกต่างในด้านความสามารถ	4	-คนจะเป็นประชาสัมพันธ์ได้ ต้องเก่งภาษามากๆ ชอบพูดคุยและเก่งคอมพิวเตอร์ด้วย เพราะต้องทำสื่อ (คนที่5) -นักเขียนคือคนที่มีความสามารถเขียนเก่ง ชอบเขียนอะไรให้คนใกล้ตัวอ่านบ่อยๆ แต่นักกีฬาไม่จำเป็นต้องเขียนเก่งก็เป็นได้ (คนที่9)
6.ประสบการณ์ชีวิต	10	-การได้ฝึกงานหรือไปอยู่ในสถานที่ทำงานในอาชีพนั้น ก็ทำช่วยให้เราสร้างความถนัดในงานนั้นให้ตัวเองได้ (คนที่9) -การได้เรียนร่วมกับคนปกติ ช่วยให้เราได้ประสบการณ์ใหม่ๆ (คนที่8) -การได้จับเครื่องดนตรีชิ้นแรกในตอนเด็ก จะทำให้เรามีความประทับใจกับดนตรีและอยากเล่นมันให้ได้ (คนที่6)
7.บุคลิกภาพและความถนัด	10	-นักดนตรีต้องมีบุคลิกดี ชยันซ์อ้อมและหน้าตาอึมแถมแจ่มใส (คนที่8) -บรรณารักษ์ต้องรักการบริการ และอ่อนโยน (คนที่7) -ครูต้องมีบุคลิกภาพที่น่าเข้าไปหา (คนที่6)

ตารางที่ 4.4 ข้อความบ่งชี้ที่แสดงความตระหนักรู้ในอาชีพมิติครอบครัวและสังคม หลังการรับฟังพหุศาสตร์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคognitionชั้นในสัปดาห์ที่ 1

มิติครอบครัวและสังคม	จำนวน (คน)	ตัวอย่างข้อความจากการสัมภาษณ์
1.สังคมและเศรษฐกิจ	7	<p>-การได้อยู่ในสังคมที่มีสิ่งที่ชอบ หรือสถานที่ที่มีสิ่งที่เราคิดว่าใช้ก็ช่วยให้เราพัฒนาตัวเองเรื่องอาชีพได้ (คนที่6)</p> <p>-ต้องหมั่นพบปะผู้คนในอาชีพที่เราสนใจ เข้าไปในสังคมที่คิดว่ามี จะช่วยให้เรารู้ว่าเราเหมาะกับอาชีพนั้นหรือเปล่า (คนที่2)</p>
2.การศึกษา	6	<p>-การได้ตั้งใจเรียนและถามตัวเองตอนเรียนบ่อยๆ ว่าชอบอะไร ชอบวิชาไหนที่เรียนแล้วทำได้ดี ก็จะช่วยให้เราหาคำตอบได้เหมือนรุ่นพี่ตัวแบบในกลุ่มอาชีพที่ 3 (คนที่10)</p> <p>-การได้แข่งขันด้านดนตรี หรือเรียนจริงจังด้านดนตรี จะช่วยให้เป็นศิลปินได้ (คนที่2)</p>
3.ครอบครัว ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	9	<p>-การที่ครอบครัวทำใจยอมรับและมีความสุขกับความแตกต่างที่คนตาบอดอย่างเราเป็น จะช่วยให้เรามีความสุขได้โดยไม่กดดัน (คนที่10)</p> <p>-เพื่อนช่วยให้เรารู้ความสนใจของเราได้มาก เหมือนรุ่นพี่ตัวแบบในกลุ่มอาชีพที่ 3 ที่เข้าไปเรียนเอแบคเพราะเพื่อนแนะนำ (คนที่2)</p> <p>-ครอบครัวมีส่วนช่วยมากที่จะทำให้เรามีความมั่นใจว่าจะประกอบอาชีพอะไร ถ้าเลี้ยงแบบประคบประหงมจะทำให้เราทำอะไรไม่เป็น (คนที่9)</p>
4.การเลียนแบบจากบุคคลตัวแบบ	5	<p>-การมีบุคคลตัวแบบจะทำให้เรามีกำลังใจในการประกอบอาชีพ (คนที่9)</p> <p>-การมีตัวแบบที่ชัดเจนเป็นบุคคล ช่วยให้เราที่มีกำลังใจที่อยากจะเป็นอย่างเขา (คนที่8)</p>

ตารางที่ 4.5 ข้อความบ่งชี้ที่แสดงความตระหนักรู้ในอาชีพมิดอาชีพ หลังการรับฟังพหุศาสตร์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันในสัปดาห์ที่ 1

มิดอาชีพ	จำนวน (คน)	ตัวอย่างข้อความจากการสัมภาษณ์
1.คุณสมบัติของตนเองในการทำงาน	10	<ul style="list-style-type: none"> -บรรณารักษ์ต้องรักงานบริการ มีความสุขกับการแนะนำหนังสือให้คนรู้จัก (คนที่2) -นักกีฬาต้องสู้ชีวิต ต้องไม่ท้อถอยง่ายๆ ขยันและมีเป้าหมายที่ชัดเจน (คนที่6) -คนเป็นนักดนตรีต้องมีความขยัน ขยันซ้อม ความจำดี ขยันต่อเพลงและต้องชอบดนตรี (คนที่7)
2.คุณสมบัติที่จำเป็นเพื่อความสำเร็จในการทำงาน	6	<ul style="list-style-type: none"> -คนเป็นครู ต้องเก่งภาษา พูดเก่ง เรียนเก่งและใฝ่รู้ จะประสบความสำเร็จ (คนที่10) -การได้ไปแข่งขันกีฬา รู้จักคนเยอะ ช่วยให้เราพัฒนาความสามารถจนประสบความสำเร็จในอาชีพนักกีฬาได้ (คนที่8)
3.ความแตกต่างและข้อกำหนดในงานแต่ละชนิดในการทำงาน	8	<ul style="list-style-type: none"> -นักเขียนอาจต้องมองเห็นบ้าง ตาต้องไม่บอดสนิท (คนที่9) -จะเป็นศิลปินได้ ความขยันและตั้งใจของตัวเองสำคัญที่สุด (คนที่4) -ถ้าไม่ขยันซ้อมจะเป็นนักดนตรีหรือศิลปินไม่ได้เด็ดขาด (คนที่5) -นักกีฬาต้องหมั่นเล่นกีฬา ทำกิจกรรมบ่อยๆ และอยู่ในสังคมที่มีนักกีฬาเยอะๆ (คนที่10) -นักดนตรีสำคัญต้องอธยาศัยดี พูดเก่ง เชียร์แขกได้จะได้รับเชิญไปหลายงาน (คนที่2)

ตารางที่ 4.6 ข้อความบ่งชี้ที่แสดงความตระหนักรู้ในอาชีพมิติตนเอง หลังการรับฟังพหุศาสตร์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันในสัปดาห์ที่ 2

มิติตนเอง	จำนวน (คน)	ตัวอย่างข้อความจากการสัมภาษณ์
1.เพศและสภาพร่างกาย	1	-เรื่องสภาพที่เราเป็นสำคัญมาก เพราะการเรียนต่อในบางสาขาคงตาบอดอาจเรียนไม่ได้ ดังนั้นต้องเลือกสาขาที่ไม่ยากในการอ่านและค้นคว้าข้อมูล (คนที่2)
2.ความสนใจ	6	-ชอบอ่าน ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ และชอบประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคม (คนที่3) -สนใจที่จะถ่ายทอดความรู้ คุยและสอนคนอื่นๆ บ่อยๆ จึงเหมาะจะเป็นครู (คนที่8)
3.ทัศนคติต่ออาชีพ	6	-ทำให้รู้ว่าโบว์ลิ่งเป็นกีฬาที่เหมาะกับคนตาบอดที่สุด (คนที่2) -ที่ให้นักเขียนต้องเก่งเรื่องนำสิ่งที่เรียนหรือรู้มาประยุกต์ในงานเขียนตัวเองได้ทั้งหมด (คนที่7)
4.ความตระหนักและเห็นคุณค่าของตนเอง	3	-ทำให้มั่นใจว่ากีฬาโบว์ลิ่งไม่ยากน่าจะทำได้เหมือนกัน (คนที่8)
5.ความแตกต่างในด้านความสามารถ	3	-ฝึกพูด ฝึกเล่าให้คนเข้าใจไม่ใช่เราเข้าใจแค่คนเดียว เพราะคนเป็นครูต้องมีความสามารถทำให้คนเข้าใจสิ่งที่ตัวเองพูดได้ (คนที่2) -นักเขียนต้องแตกต่างจากคนอื่น คือต้องอ่านเก่งด้วย จึงจะเขียนเก่ง (คนที่5)

ตารางที่ 4.6 ข้อความบ่งชี้ที่แสดงความตระหนักรู้ในอาชีพมิตินเอง หลังการรับฟังพหุศาสตร์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันในสัปดาห์ที่ 2 (ต่อ)

มิตินเอง	จำนวน (คน)	ตัวอย่างข้อความจากการสัมภาษณ์
6.ประสบการณ์ชีวิต	9	<ul style="list-style-type: none"> - ฟังหนังสือบ่อยๆ ให้รอบข้างมีแต่หนังสือ และต้องสะสมประสบการณ์เรื่องนี้เยอะๆ (คนที่10) - ขณะกำลังเรียนควรรหาประสบการณ์ด้วยการทำงานในหน่วยงานของสถานศึกษาไปด้วย จะช่วยฝึกให้เรากล้าพูดและเป็นบรรณารักษ์ได้ (คนที่1) - นักกีฬาต้องมีประสบการณ์ได้ไปแข่งต่างประเทศบ้าง การแข่งหลายๆ ที่จะทำให้เก่ง (คนที่4)
7.บุคลิกภาพและความถนัด	5	<ul style="list-style-type: none"> - เมื่อมีงานเขียนแนวที่ถนัดจะง่ายต่อการฝึก (คนที่10) - ถ้ารักจะเขียนนิยาย ต้องมีความถนัดด้านประวัติศาสตร์ หรือไม่ก็ต้องหาความรู้ด้านนี้เพิ่มเยอะๆ จะเป็นนักเขียนนิยายได้ง่าย (คนที่4)

ตารางที่ 4.7 ข้อความบ่งชี้ที่แสดงความตระหนักรู้ในอาชีพมิติครอบครัวและสังคม หลังการรับฟังพหุศาสตร์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันในสัปดาห์ที่ 2

มิติครอบครัวและสังคม	จำนวน (คน)	ตัวอย่างข้อความจากการสัมภาษณ์
1.สังคมและเศรษฐกิจ	5	<p>-ได้อยู่ในสังคมที่มีผู้แนะนำ เพื่อน หรือโค้ชที่ดีก็ช่วยในการเป็นนักกีฬาได้ ที่สำคัญเราต้องไม่หยุดฝัน เหมือนอย่างที่รุ่นพี่ตัวแบบในกลุ่มอาชีพที่ 1 บอก (คนที่3)</p> <p>-การเรียนไปด้วยควบคู่กับการทำกิจกรรมร่วมกับสังคม จะทำให้เรามั่นใจในการพูด เป็นคนทันโลก แล้วเราจะเหมาะกับอาชีพประชาสัมพันธ์ (คนที่5)</p>
2.การศึกษา	10	<p>-ความไม่มั่นใจเรื่องอาชีพ อาจเกิดจากเรามีประสบการณ์น้อย หรือมีการศึกษาน้อย (คนที่3)</p> <p>-การยิ่งเรียนสูงยิ่งดี หากครอบครัวไม่มีทุนให้ก็ขอทุนการศึกษาอย่างรุ่นพี่ตัวแบบในกลุ่มอาชีพที่ 5 ก็ได้ (คนที่6)</p> <p>-ถ้าอยากเป็นครูต้องเรียนสูง เพราะจะทำให้เรามีความมั่นใจว่ามีความรู้ที่จะถ่ายทอดได้ (คนที่1)</p>
3.ครอบครัว ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	9	<p>-หาข้อมูลเรื่องอาชีพจากรุ่นพี่ครูอาจารย์บ่อยๆ (คนที่9)</p> <p>-การได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นคนตาดี หรือได้เรียนร่วมกับคนปกติ จะทำให้เรามีข้อมูลในการเรียนเพิ่ม (คนที่7)</p>
4.การเลียนแบบจากบุคคลตัวแบบ	10	<p>-ดูว่านักเขียนตัวแบบเขามีแนวในการเขียนงานอย่างไร (คนที่6)</p> <p>-นักกีฬาสำคัญต้องพึ่งพาตนเอง ไม่จำเป็นต้องมีตัวแบบก็ได้ (คนที่5)</p> <p>-การมีตัวแบบในใจจะทำให้เรารู้สึกว่าทำได้ แล้วเราก็จะทำให้ได้ด้วย (คนที่1)</p>

ตารางที่ 4.8 ข้อความบ่งชี้ที่แสดงความตระหนักรู้ในอาชีพมิดอาชีพ หลังการรับฟังพหุทัศนะที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันในสัปดาห์ที่ 2

มิดอาชีพ	จำนวน (คน)	ตัวอย่างข้อความจากการสัมภาษณ์
1.คุณสมบัติของตนเองในการทำงาน	8	<ul style="list-style-type: none"> -ต้องเขียนด้วยข้อมูล ไม่ใช่เขียนด้วยอารมณ์ทั้งหมด และต้องเรียนต่อด้านนี้หรือที่เกี่ยวข้องและเสริมกันได้กับอาชีพนักเขียน (คนที่1) -การจะเป็นนักกีฬาต้องช่างสังเกต อดทน และหมั่นไปแข่งหลายสนาม (คนที่6) -บรรณารักษ์ต้องชอบหนังสือจริงๆ ถ้าชอบไม่จริง จะอยู่ไม่ได้ทั้งวัน (คนที่4)
2.คุณสมบัติที่จำเป็นเพื่อความสำเร็จในการทำงาน	7	<ul style="list-style-type: none"> -ต้องฝึกตัวเองให้เป็นกีฬาหลายชนิดด้วย (คนที่3) -ต้องมีเครื่องดนตรีที่อยากเก่งไว้ใกล้กับตัวตลอดเวลา (คนที่6) -ถ้ามีเครื่องไว้อ้อมและอ้อมได้ตลอดหรือมีสถานที่อ้อมได้ก็จะประสบความสำเร็จเพราะนักดนตรีต้องไม่หยุดอ้อม (คนที่4)
3.ความแตกต่างและข้อกำหนดในงานแต่ละชนิดในการทำงาน	9	<ul style="list-style-type: none"> -เป็นบรรณารักษ์ต้องพูดโทรศัพท์รับสายสมาชิกครั้งละนานๆ และต้องบรรยายให้เห็นภาพเป็นว่าหนังสือเล่มนั้นน่าสนใจอย่างไร (คนที่4) -จะเป็นศิลปินได้ ไม่ต้องมีพรสวรรค์และต้องแสวงซ้อมตลอด (คนที่6) -นักกีฬาต้องมีคนเก่งคอยแนะนำในสนามแข่ง (คนที่1) -นักดนตรีต้องลงทุนซื้อเครื่องดนตรีของตัวเอง (คนที่10)

ตารางที่ 4.9 ข้อความบ่งชี้ที่แสดงความตระหนักรู้ในอาชีพมิติตนเอง หลังการรับฟังพหุศาสตร์ที่ใช้
กลยุทธ์เมตาคอกนิชันในสัปดาห์ที่ 3

มิติตนเอง	จำนวน (คน)	ตัวอย่างข้อความจากการสัมภาษณ์
1.เพศและ สภาพร่างกาย	7	-เวลาทำงานต้องดูด้วยว่าเราทำได้หรือเปล่า ตามอดทำได้มัย (คนที่9) -ก็อาจจะมีคนตาดูที่ไม่เข้าใจเรา แต่ในกลุ่มก็หาคนพิการด้วยกัน จะไม่ค่อยมีปัญหา (คนที่7) -การทำงานต้องพิจารณาเรื่องความสมบูรณ์ของร่างกายด้วย ถ้าเขาไม่รับคนตาบอด ต้องปรับเปลี่ยนเป้าหมาย (คนที่6)
2.ความสนใจ	2	-ฝึกเขียนบ่อยๆ เพราะงานเขียนไม่จำเป็นต้องไปนั่งทำงานที่บริษัท อยู่บ้านก็ทำได้ (คนที่7)
3.ทัศนคติ ต่ออาชีพ	10	-ศิลปินไม่ควรเลือกงาน ขอให้ได้เล่นโชว์ความสามารถก็พอ (คนที่6) -คนตาดูมักไม่ค่อยให้ความสำคัญหรือสนใจก็หาคนพิการสักเท่าไร (คนที่8) -อาชีพนักดนตรีถ้าได้ลองรับงานแล้วคงจะติดใจอาชีพนี้ (คนที่3)
4.ความตระหนัก และเห็นคุณค่า ของตนเอง	6	-อาจมีคนไม่เข้าใจเรา แต่เราต้องเชื่อมั่นในตัวเองต้องไม่ท้อ (คนที่1) -ความเป็นจริงอาจไม่สวยหรู สำคัญต้องไม่ท้อแท้่างๆ (คนที่9)

ตารางที่ 4.9 ข้อความบ่งชี้ที่แสดงความตระหนักรู้ในอาชีพมิติตนเอง หลังการรับฟังพหุศาสตร์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันในสัปดาห์ที่ 3 (ต่อ)

มิติตนเอง	จำนวน (คน)	ตัวอย่างข้อความจากการสัมภาษณ์
5.ความแตกต่าง ในด้าน ความสามารถ	4	-นักกีฬาแต่ละคนมีความสามารถที่แตกต่างกันและความสงสารเป็นทั้งสิ่งที่ดีและไม่ดีต่อคนตาบอด (คนที่3) -ถอดเทปเพื่อฝึกภาษาบ่อยๆ จะทำให้เราแตกต่างจากคนตาดีคนอื่น เพราะอย่างที่เราที่ตัวแบบในกลุ่มอาชีพที่ 5 บอก คนตาบอดอย่างพวกเราจะมึนหูที่ดีและไว เวลาฟังการถอดเทป ก็จะฟังและจับใจความได้ไวกว่าคนปกติ (คนที่1)
6.ประสบการณ์ ชีวิต	7	-นักประชาสัมพันธ์ต้องขยันศึกษาหาความรู้ด้านสื่อเยอะๆ และที่สำคัญหมั่นสะสมประสบการณ์เรื่องการฝึกภาษาด้วย (คนที่2) -การได้รู้จักคนเยอะๆ ได้ทำกิจกรรมบ่อยๆ จะทำให้เราได้ประสบการณ์ (คนที่1) -การได้ไปพบบรรณาธิการด้วยตนเองเป็นประสบการณ์ตรงจะทำให้เรารู้ว่าเราจะต้องฝึกฝนงานเขียนอย่างไรต่อ (คนที่3)
7.บุคลิกภาพ และความถนัด	5	-นักประชาสัมพันธ์ต้องเป็นคนคิดบวก ขยันเรียนรู้ (คนที่9) -บรรณาธิการต้องมีความอดทน หาหนังสือให้สมาชิกจนเจอให้ได้ โดยไม่แสดงออกว่าเหนื่อยมาทางสีหน้าให้คนเห็นเด็ดขาด(คนที่3)

ตารางที่ 4.10 ข้อความบ่งชี้ที่แสดงความตระหนักรู้ในอาชีพนิติครอบครัวและสังคม หลังการรับฟังพหุศาสตร์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอนิชั่นในสัปดาห์ที่ 3

นิติครอบครัว และสังคม	จำนวน (คน)	ตัวอย่างข้อความจากการสัมภาษณ์
1.สังคมและ เศรษฐกิจ	9	<ul style="list-style-type: none"> -การได้เข้าชมรมหรือสมาคมจะทำให้เราได้เครือข่าย คนรู้จัก เยอะขึ้น (คนที่1) -เป็นอาจารย์ต้องรู้จักวางตัวในสังคม ภาพต้องดี มีเครือข่าย ทั้งหมดนี้ไม่มีในตำราต้องปรับตัวเอง (คนที่7) -จริงๆ แล้วการอยู่ในสังคมที่มีแต่คนตาบอดหรืออยู่ในโรงเรียนสอนคนตาบอดนั้น มันเหมือนสังคมจำลองมากกว่ามันไม่ใช่สังคมจริงๆ (คนที่10)
2.การศึกษา	7	<ul style="list-style-type: none"> -อยากสอบชิงทุน ต้องเก่งภาษา ตั้งใจเรียนภาษา (คนที่3) -นักกีฬาต้องไม่ทิ้งการเรียน ต้องแบ่งเวลาให้เป็น ซ้อมช่วงเย็น (คนที่1) -เมื่อสอบชิงทุนได้แล้ว จะไม่ลำบากตอนหางาน เพราะมีงานรองรับตามเงื่อนไขของทุน (คนที่2)
3.ครอบครัว ชุมชน และ สิ่งแวดล้อม	8	<ul style="list-style-type: none"> -พยายามมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน รุ่นพี่ และอาจารย์จะช่วยให้เราได้ข้อมูลดีๆ (คนที่2) -อาจารย์ที่สอนเรา สามารถช่วยให้เราสมัครงานได้ด้วย (คนที่4) -ในสิ่งแวดล้อมจริง ไม่ใช่ทุกคนที่จะให้การต้อนรับคนพิการ อย่างเราเป็นอย่างไรดี (คนที่3)
4.การเลียนแบบ จากบุคคล ตัวแบบ	0	

ตารางที่ 4.11 ข้อความบ่งชี้ที่แสดงความตระหนักรู้ในอาชีพมิตอาชีพ หลังการรับฟังพหุศาสตร์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันในสัปดาห์ที่ 3

มิตอาชีพ	จำนวน (คน)	ตัวอย่างข้อความจากการสัมภาษณ์
1.คุณสมบัติของตนเองในการทำงาน	9	-บรรณารักษ์ต้องมีความอดทนและพยายาม (คนที่1) -นักดนตรีต้องไม่เล่นแต่เพลงเก่าๆ คนจะเบื่อ ดังนั้นต้องขยันซ้อมเพลงใหม่ตลอดเวลา (คนที่7) -นอกจากนักกีฬาต้องขยันและอดทนซ้อมแล้ว ยังต้องแบ่งเวลาดังเรียนทั้งเล่นกีฬาด้วย (คนที่5)
2.คุณสมบัติที่จำเป็นเพื่อความสำเร็จในการทำงาน	7	-การมีอาชีพที่เราฝืนคู่กับนักกีฬาจะทำให้ไม่ลำบากเรื่องรายได้ (คนที่9) -ผู้ร่วมงานในอาชีพครุมีหลายแบบ มีทั้งอาจารย์ นักการภารโรง นักศึกษา ต้องวางตัวและปฏิสัมพันธ์ให้เหมาะสม (คนที่3)
3.ความแตกต่างและข้อกำหนดในงานแต่ละชนิดในการทำงาน	9	-บรรณารักษ์ต้องรอบคอบมากๆ ไม่ฉาบฉวย หาหนังสือที่ถูกต้องตามความต้องการของสมาชิก (คนที่10) -ข้อสำคัญของอาชีพประชาสัมพันธ์คือต้องขยันหาข้อมูลตลอดเพราะเปลี่ยนแปลงอยู่เรื่อยๆ (คนที่2) -การพูดคืองานของบรรณารักษ์ การอ่านก็คืองานของบรรณารักษ์ (คนที่1)

ตารางที่ 4.12 ข้อความบ่งชี้ที่แสดงความตระหนักรู้ในอาชีพมิติตนเอง หลังการรับฟังพหุศาสตร์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันในสัปดาห์ที่ 4

มิติตนเอง	จำนวน (คน)	ตัวอย่างข้อความจากการสัมภาษณ์
1.เพศและสภาพร่างกาย	7	<ul style="list-style-type: none"> -รักที่จะเล่นดนตรีด้วยนิ้ว สำคัญต้องถนอมนิ้วให้มากๆ (คนที่7) -การเป็นบรรณารักษ์ คนที่ตาบอดจำเป็นต้องใช้เครื่องมืออำนวยความสะดวกที่คนปกติไม่ต้องใช้ เช่น เลขทะเบียนเบรลล์ (คนที่8) -อุปสรรคของนักเขียนที่มองไม่เห็นก็คือ การไม่สามารถบรรยายสิ่งต่างๆ ให้เหมือนจริงได้ เพราะมองไม่เห็น ต้องอาศัยให้คนอื่นที่ตาดีอ่านงานเรา แล้วปรับแก้ (คนที่10)
2.ความสนใจ	1	<ul style="list-style-type: none"> -ถามตัวเองว่ามีความสนใจที่จะเรียนรู้ตลอดเวลา และไม่หยุดนิ่งหรือไม่ ถ้าใช่ก็ถึงเหมาะจะเป็นนักเขียน (คนที่1)
3.ทัศนคติต่ออาชีพ	10	<ul style="list-style-type: none"> -อาชีพบรรณารักษ์เป็นงานที่ใช้เป็นฐานให้เราพัฒนาความสามารถต่อไปยังอาชีพอื่น เช่นอย่างรุ่นพี่ตัวแบบในกลุ่มอาชีพที่ 4 ก็ไปเป็นล่ามได้ (คนที่10) -อาชีพนักกีฬาในคนตาบอดอย่างพวกเรา เป็นอาชีพที่แสดงถึงความมานะพยายามของหมู่ผู้พิการทั้งหมด (คนที่2) -กลุ่มอาชีพบรรณารักษ์ ยังไม่เปิดกว้างเพื่อคนตาบอด เพราะในประเทศไทย สามารถทำได้ทีเดียวเท่านั้นคือ ทีมหาวิทยาลัยรามคำแหง (คนที่8) -ครูเป็นอาชีพที่ต้องยอมรับความแตกต่างของทุกคนให้ได้ (คนที่7) -เงินอัดฉีด เป็นเงินที่กลุ่มอาชีพนักกีฬาได้เป็นรายได้หลัก (คนที่4)

ตารางที่ 4.12 ข้อความบ่งชี้ที่แสดงความตระหนักรู้ในอาชีพมิติตนเอง หลังการรับฟังพหุศาสตร์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันในสัปดาห์ที่ 4 (ต่อ)

มิติตนเอง	จำนวน (คน)	ตัวอย่างข้อความจากการสัมภาษณ์
4.ความตระหนักและเห็นคุณค่าของตนเอง	6	<p>-การเล่นโบว์ลิ่งเป็นสิ่งที่ยากสำหรับคนตาบอด ถ้าทำให้คนอื่นเห็นได้ เราจะเป็นแรงบันดาลใจให้หลายคนทั้งที่ตาดี และตาบอดสามารถสู้ชีวิตต่อไปได้ด้วย (คนที่5)</p> <p>-อาชีพที่คนตาบอดทำได้ในปัจจุบันมีกฎหมายห้ามเยอะว่าอะไรคนตาบอดทำได้และอะไรทำไม่ได้เลย แต่สำหรับอาชีพกลุ่มที่ 5 ฟังแล้ว คิดว่าตัวเองทำได้แน่นอน (คนที่6)</p> <p>-พอรุ่นพี่ตัวแบบในกลุ่มอาชีพที่ 1 พูดว่า ใครอยากได้ไคต์เรลที่เป็นอุปกรณ์ช่วยเล่นโบว์ลิ่งของคนตาบอด ให้ติดต่อมาที่รุ่นพี่ตัวแบบในกลุ่มอาชีพที่ 1 จะให้ยืมมันยิ่งทำให้อยากเจอรุ่นพี่ตัวแบบในกลุ่มอาชีพที่ 1 และอยากเป็นนักกีฬามากๆ (คนที่1)</p>
5.ความแตกต่างในด้านความสามารถ	3	<p>-นักกีฬาโบว์ลิ่งจะแตกต่างจากอาชีพอื่นตรงที่ได้ทำในสิ่งที่ยากที่คนตาบอดหลายคนอาจไม่มีทางทำได้ (คนที่7)</p> <p>-ถ้าจะเป็นครูต้องเก่งเรื่องพูดให้คนเข้าใจว่า อยากจะสื่ออะไร นักกีฬาอาจไม่ต้องพูดมาก แต่ครูต้องพูดมากและพูดให้รู้เรื่องด้วย (คนที่3)</p>
6. ประสบการณ์ชีวิต	3	<p>-ต้องคอยติดตามข้อมูลอาชีพจากรุ่นพี่ตลอดเวลา ตั้งแต่รู้ว่าเราชอบอาชีพอะไร คอยพูดคุย จะเป็นประสบการณ์ให้เราได้เป็นในสิ่งที่ต้องการ (คนที่8)</p> <p>-ถ้าเป็นนักดนตรี จำเป็นต้องไปหาประสบการณ์ที่เมืองนอก เพราะพอเป็นแล้ว ใจก็จะอยากได้ความรู้ด้านนี้เพิ่มเติม (คนที่3)</p>
7.บุคลิกภาพและความถนัด	9	<p>-ความแจ่มใสจะทำให้เราเป็นนักดนตรีที่น่าเข้าหา (คนที่4)</p> <p>-ศิลปินต้องรู้กาละเทศะ ไม่สกปรกเลอะเทอะ แต่งตัวสะอาดเรียบร้อย (คนที่9)</p>

ตารางที่ 4.13 ข้อความบ่งชี้ที่แสดงความตระหนักรู้ในอาชีพมิติครอบครัวและสังคม หลังการรับฟัง พอดคาสต์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันในสัปดาห์ที่ 4

มิติครอบครัว และสังคม	จำนวน (คน)	ตัวอย่างข้อความจากการสัมภาษณ์
1.สังคมและ เศรษฐกิจ	9	<p>-ถ้าตาบอดแล้วสอนได้ก็เป็นครูได้ สังคมเปิดรับมหาวิทยาลัย หลายๆ ที่ก็เปิดรับ (คนที่8)</p> <p>-ฟังจากที่รุ่นพี่ตัวแบบในกลุ่มอาชีพที่ 6 เล่า รู้สึกว่าจำนวน คนตาบอดที่ประกอบอาชีพศิลปิน หรือนักดนตรี ถ้าเทียบไทยกับ เมืองนอก ประเทศไทยน้อยกว่าเยอะ สังคมยังแยกไม่ออกว่า คนตาบอดไม่ได้มาร้องเพลงขอทาน (คนที่1)</p> <p>-นักกีฬาต้องรู้จักวางแผนเรื่องการใช้จ่ายกับ tournament ว่ามี ก็ครั้งอย่างรุ่นพี่ตัวแบบในกลุ่มอาชีพที่ 1 จะได้คุ้มค่า (คนที่3)</p>
2.การศึกษา	4	<p>-ถ้าจะเรียนดนตรี เรียนในไทยก็ได้ รุ่นพี่ตัวแบบในกลุ่มอาชีพที่ 6 บอกว่า สถาบันดนตรีของไทยแข็งแรง เรียนต่อที่นี่ก็ไม่ต่างกัน (คนที่10)</p> <p>-ถ้าเรียนจบสายวิชาการ รุ่นพี่ตัวแบบในกลุ่มอาชีพที่ 3 บอกว่า คนตาบอดที่ไม่อยากเป็นครู จะเป็นอัยการก็ได้เหมือนกัน (คนที่6)</p>
3.ครอบครัว ชุมชน และ สิ่งแวดล้อม	4	<p>-คิดว่าถ้าครอบครัวสนับสนุนให้ลูกตาบอดเป็นศิลปิน ลูกจะมี กำลังใจและความสามารถด้านนี้มาก จะมีความกระตือรือร้นและ ไปได้ไกลด้วยอย่างที่รุ่นพี่ตัวแบบในกลุ่มอาชีพที่ 6 มีคนอุปการะ สนับสนุน (คนที่8)</p> <p>-สิ่งแวดล้อมรอบตัวคนเป็นครู อาจไม่เข้าใจและทำให้เราท้อใจ ได้ สำคัญต้องเข้มแข็งถ้าคิดจะเป็นครู เพราะลูกศิษย์จะต้องฟัง ครูเข้มแข็ง (คนที่2)</p>
4.การเลียนแบบ จากบุคคล ตัวแบบ	1	<p>- จะเข้มแข็งเหมือนรุ่นพี่ตัวแบบในกลุ่มอาชีพที่ 5 จะไม่ท้อถอย ในช่วงที่เข้าไปทำงานแรกๆ จะนึกถึงคำพูดรุ่นพี่ตัวแบบในกลุ่ม อาชีพที่ 5 เสมอที่บอกว่า มีความรู้อยู่กับตัวไม่ต้องกลัวอะไร (คนที่8)</p>

ตารางที่ 4.14 ข้อความบ่งชี้ที่แสดงความตระหนักรู้ในอาชีพมิดีอาชีพ หลังการรับฟังพหุศาสตร์ที่ใช้
กลยุทธ์เมตาคอกนิชันในสัปดาห์ที่ 4

มิดีอาชีพ	จำนวน (คน)	ตัวอย่างข้อความจากการสัมภาษณ์
1.คุณสมบัติของ ตนเองในการ ทำงาน	9	<p>-ครูต้องทุ่มเท ต้องทำงานภายใต้ความกดดันได้ดี (คนที่1)</p> <p>-คนเป็นนักเขียนต้องขยัน ถึงจะทำงานที่บ้านก็ต้องขยันหาข้อมูลใหม่ๆ เสมอ งานตัวเองจะได้ไม่น่าเบื่อ ยิ่งเราตบอดก็ตัองขยันหลายเท่าเพราะพอเขียนแล้วต้องอ่านให้คนข้างๆ ที่ตาดีฟังด้วย แล้วถามเขาว่า สิ่งที่เราเขียนดูเกินจริงหรือไม่เหมือนของจริงที่เขามองเห็นหรือเปล่า (คนที่4)</p> <p>-ถ้าคนตบอดอยากเอาดีเป็นนักกีฬาโบว์ลิ่งจริงๆ สิ่งที่ต้องมีคืออุปกรณ์ช่วยของตัวเองไคด์เรล (คนที่6)</p>
2.คุณสมบัติที่ จำเป็นเพื่อ ความสำเร็จใน การทำงาน	10	<p>-ความสำเร็จของนักเขียนคือการทำงานได้รับการตีพิมพ์แล้วมีคนอ่าน ค่าตอบแทนไม่ใช่ความสุขของนักเขียน แต่เป็นความภูมิใจเหมือนที่รุ่นพี่ตัวแบบในกลุ่มอาชีพที่ 2 ได้รับ (คนที่3)</p> <p>-เป็นศิลปินที่ประสบความสำเร็จต้องไม่ดูถูกคนฟัง และขยันหาความรู้และรูปแบบการเล่นใหม่ๆ ตลอด (คนที่8)</p>
3.ความแตกต่าง และข้อกำหนดใน งานแต่ละชนิดใน การทำงาน	8	<p>-นักกีฬาเป็นอาชีพที่ต้องคิดบวกลบเรื่องกำไรขาดทุนตลอด ด้วยการหักลบจากเงินอัดฉีด ค่าพัฒนาอุปกรณ์และอาชีพหลักที่มาเสริมรายได้ให้ในช่วงที่ไม่มีแข่งขันกีฬา (คนที่6)</p> <p>-หากบรรณารักษ์ได้จัดส่งหนังสือให้สมาชิกอย่างถูกต้อง แล้วเขาชื่นชมกลับมา คือความสุขมากๆ ของบรรณารักษ์ (คนที่7)</p> <p>-ครูต้องแบ่งแยกเรื่องอารมณ์ เรื่องงาน เรื่องส่วนตัวให้ได้ เหมือนอย่างรุ่นพี่ตัวแบบในกลุ่มอาชีพที่ 3 บอก และต้องรู้จักสอนให้คนเข้าใจเรื่องที่ยากได้ (คนที่9)</p>

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการส่งเสริมความตระหนักรู้ในอาชีพด้วยพอดคาสต์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความบกพร่องทางการเห็น

จากการศึกษาและวิเคราะห์รวบรวมข้อมูลสัมภาษณ์นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นที่มีต่อการส่งเสริมความตระหนักรู้ในอาชีพด้วยพอดคาสต์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชัน

ในการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการส่งเสริมความตระหนักรู้ในอาชีพด้วยพอดคาสต์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชันสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความบกพร่องทางการเห็นทั้ง 10 คน มีรายละเอียดในแต่ละมิติดังต่อไปนี้

2.1.1 มิติตนเอง ผลการวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์พบว่า ในด้านเพศและสภาพร่างกายกับด้านความแตกต่างด้านความสามารถ กลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 คน เริ่มเห็นความสำคัญในเรื่องการเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับศักยภาพทางร่างกายมากขึ้นและเริ่มตระหนักรู้ว่าบางอาชีพคนตาบอดไม่สามารถทำได้ ส่งผลทำให้กลุ่มตัวอย่างคนที่ 1 กลุ่มตัวอย่างคนที่ 3 กลุ่มตัวอย่างคนที่ 4 และกลุ่มตัวอย่างคนที่ 9 เปลี่ยนอาชีพในฝันของตนเอง อย่างในกรณีกลุ่มตัวอย่างคนที่ 9 ที่ตอนแรกอยากเป็นคนขับรถไฟด้วยเพราะคิดว่าเป็นเส้นทางตรงๆ มีรางวัลให้สูง ไม่น่าจะต้องทำอะไรมาก คนตาบอดน่าจะทำได้ แต่เมื่อฟังประสบการณ์จากรุ่นพี่ตัวแบบในพอดคาสต์จบแล้วจึงมีความเข้าใจเพิ่มว่า ด้วยสภาพร่างกายที่มองไม่เห็นอาจทำให้ตัดสินใจแก้ปัญหาเฉพาะหน้าไม่ได้ เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างคนที่ 4 ที่ในตอนแรกอยากเป็นหมอรักษาสัตว์เล็ก แต่พอหลังฟังพอดคาสต์จบ ทำให้มีความเข้าใจโลกอาชีพมากขึ้นและคิดว่าตนเองน่าจะเป็นครูมากกว่า นอกจากนี้ในด้านความสนใจและบุคลิกภาพยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 และกลุ่มตัวอย่างคนที่ 10 หลังได้รับข้อมูลเพิ่มเติมก็เริ่มมีความสนใจอาชีพอื่นเพิ่มเติมและเพิ่มตัวเลือกอาชีพในฝันให้ตัวเอง เนื่องจากได้พิจารณาว่าเข้ากับบุคลิกภาพของตนเอง ส่วนด้านความตระหนักและเห็นคุณค่าของตนเองกับด้านประสบการณ์ชีวิต กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันทั้ง 10 คนว่าการได้ฟังประสบการณ์ของรุ่นพี่ตัวแบบเล่า ทำให้ได้ประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะทำให้ตัวเองมีแรงบันดาลใจที่จะประกอบอาชีพอย่างรุ่นพี่ที่มองไม่เห็นเหมือนกัน ในขณะที่บางคนก็มีความมุ่งมั่นขึ้นมากและไม่เปลี่ยนอาชีพในฝันของตนเองอย่างเช่น กลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 กลุ่มตัวอย่างคนที่ 5 กลุ่มตัวอย่างคนที่ 7 และกลุ่มตัวอย่างคนที่ 8 ผลจากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมในช่วงหลังจากรับฟังพอดคาสต์ในสัปดาห์ที่ 4 จบแล้วยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 คนสนใจที่จะฟังพอดคาสต์ซ้ำอีกหลายๆ ครั้ง อยากโหลดไปเก็บไว้ส่วนตัว อยากฟังคนเดียวอย่างมีสมาธิ ในด้านทัศนคติต่ออาชีพกลุ่มตัวอย่างยอมรับเหมือนกันทั้ง 10 คนว่าก่อนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมครั้งนี้ ตนไม่มีความรู้ด้านอาชีพเลย เนื่องจากอยู่แต่ในโรงเรียนและกลับบ้าน ไม่มีโอกาสได้เจอรุ่นพี่หรือใครนานพอที่จะพูดคุยในเรื่องราวเหล่านี้ได้และคิดว่าไม่สำคัญ แต่พอได้มาเข้าร่วมการส่งเสริมความตระหนักรู้ในอาชีพครั้งนี้กลับมีทัศนคติที่เปลี่ยนไปกับทุกอาชีพอย่างเช่นนักกีฬา ที่ต้องมีอาชีพหลักหรือรองควบคู่ไปด้วย หรือนักดนตรีต้องบุคลิกดี สะอาดไม่ดูมอมแมมและการได้เรียนสูงๆ ด้วยทุนการศึกษา จะทำให้คนที่บกพร่องทางการเห็นไม่ตกงานหลังเรียนจบ เป็นต้น ส่วนด้านบุคลิกภาพและความถนัด

ทั้ง 10 คนเห็นด้วยกับการฝึกฝนความสามารถของตนเองให้บ่อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ จนกว่าจะสามารถทำได้อย่างเคยชินและต้องสอดคล้องกับบุคลิกภาพของตัวเองด้วย

2.1.2 มิติครอบครัวและสังคม ผลการวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์พบว่า ในด้านสังคมและเศรษฐกิจกับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 คนเริ่มเห็นคุณค่าของการพาตัวเองให้เข้าไปอยู่ในแวดวงอาชีพที่เราอยากทำและเริ่มเห็นความสำคัญของการเรียนต่อ แต่ด้วยความจำเป็นทางเศรษฐกิจของครอบครัวทำให้บางคนอาจไม่สามารถเรียนต่อตามความต้องการได้ ส่วนด้านการเรียนแบบจากบุคคลตัวแบบ ในตอนแรกก่อนรับฟังพอดคาสต์ กลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องประโยชน์จากการรับฟังประสบการณ์ของบุคคลอื่นที่แตกต่างกันอย่างในกลุ่มตัวอย่างคนที่ 2 และ คนที่ 9 ตอนแรกก็ไม่อยากฟังเพราะมีความรู้สึกว่าจะไปฟังชีวิตคนอื่นทำไม ในเมื่อคนละชีวิตกัน แต่หลังจากได้รับฟังอย่างตั้งใจกลับมีความรู้สึกที่ดีขึ้นกับการฟังประสบการณ์ของบุคคลอื่น โดยเฉพาะบุคคลตัวแบบ กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 คนให้ความคิดเห็นว่าการได้รับฟังเรื่องราวของผู้อื่น จะทำให้เราได้มีโอกาสเปรียบเทียบระหว่างเขากับตัวเราด้วย เป็นเรื่องดีไม่ใช่เรื่องแย่อย่างที่ตอนแรกเข้าใจ

2.1.3 มิติอาชีพ ผลการวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์พบว่า ในด้านคุณสมบัติของตนเองในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 คนมีความชอบที่จะฟังด้านนี้เป็นพิเศษ เพราะเหมือนได้เข้าไปอยู่ในอาชีพนั้นๆ จริงๆ และได้เปรียบเทียบกับตัวเองว่าเหมาะหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะต้องพัฒนาด้านใดบ้าง ส่วนด้านคุณสมบัติที่จำเป็นเพื่อความสำเร็จในการทำงานพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 คนมีความเห็นที่ไม่แตกต่างกันว่ารุ่นพี่พูดได้ดีมาก ทำให้รู้ว่าเมื่อเข้าไปในอาชีพนั้นแล้วต้องไม่หยุดพัฒนาตัวเองด้วย ในขณะที่ด้านความแตกต่างและข้อกำหนดในงานแต่ละชนิดในการทำงานพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 คนมีความคิดเห็นเหมือนกันว่า ได้ข้อมูลไปเป็นจำนวนมาก เป็นเรื่องที่ไม่เคยรู้มาก่อน ทำให้ได้คิดทบทวนว่างานแต่ละชนิดเหมาะกับคนที่มีความสามารถไม่เหมือนกัน สิ่งสำคัญคือต้องถามตัวเองว่า ชอบสิ่งใดและมุ่งมั่นฝึกฝนเพื่อพัฒนาคุณสมบัติของตนเองให้สอดคล้องกับงานในฝันของตนเอง

2.2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความบกพร่องทางการเห็น เกี่ยวกับการส่งเสริมความตระหนักรู้ในอาชีพด้วยพอดคาสต์ที่ใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชัน

ในการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอน 3 ท่าน มีรายละเอียดแบ่งออกเป็น 4 ด้านดังต่อไปนี้

ด้านความพึงพอใจ ผลการวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์พบว่า ครูผู้สอนทั้ง 3 ท่าน สนับสนุนให้มีการทำวิจัยเพื่อผู้ที่มีความบกพร่องทางการเห็นในแบบนี้ ที่นำผู้รู้มาเล่าประสบการณ์ให้ฟังถือเป็นสิ่งที่ดีมาก โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มว่าเห็นควรทำตั้งแต่เด็กยังเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แต่อาจปรับรูปแบบให้เหมาะกับวัย สิ่งสำคัญในการให้ข้อมูลคือ ผู้ให้ข้อมูลต้องไม่ดูถูกหรือตัดสินว่าสิ่งนี้คนตาบอดทำไม่ได้ สิ่งนี้คนตาบอดไม่ควรต้องรู้เพราะอย่างที่โรงเรียนสอนคนตาบอดทำและความรู้กับเด็กประถมศึกษาปีที่ 1 มีการสอนให้ปลูกผักด้วย จากนั้นให้ขายผักขายผลไม้ที่ตนปลูก

ด้านกลยุทธ์ทางจิตวิทยาเมตาคอกนิชัน ผลการวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์พบว่า ครูผู้สอนทั้ง 3 ท่านมีความคิดเห็นที่ไม่ต่างกันว่า เห็นควรที่ไปส่งไปในคำถามเพราะเชื่อมั่นว่าจะสามารถช่วยกระตุ้นเด็กได้และมั่นใจว่างานนี้ไม่ได้แค่ช่วยกระตุ้นให้เด็กรู้ข้อมูลอาชีพอย่างเดียว แต่ยัง

สร้างแรงบันดาลใจให้พวกเขารู้สึกไม่กลัวการต้อนรับของสังคม ความมั่นใจที่ได้จากการฟังรุ่นพี่ตัวแบบ จะทำให้เขาเดินต่อไปในสายอาชีพที่สอดคล้องกับความชอบของพวกเขาได้อย่างเหมาะสม ซึ่งความมั่นใจเหล่านี้เด็กอาจจะไม่ได้จากในห้องเรียนอย่างแน่นอน ในด้านข้อคิดเห็นเพิ่มเติมครูผู้สอน 1 ท่านให้ความเห็นว่า ไม่ค่อยมีใครเข้ามาทำหรือผลิตกิจกรรมสร้างความตระหนักรู้ในอาชีพให้กับผู้ที่มีความบกพร่องทางการเห็นสักเท่าไร อาจกลัวความยุ่งยาก หรือกลัวเสียเวลา เนื่องด้วยการทำวิจัยกับคนที่มีความบกพร่องทางการเห็นหรือผู้พิการอาจต้องใช้เวลานานและรายละเอียดมากกว่าทำกับคนปกติ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วอยากให้เข้ามาทำเป็นจำนวนมาก เพราะคนที่มีความบกพร่องทางการเห็นก็ต้องการที่จะแลกเปลี่ยน รับฟังและพูดคุยกับคนปกติ โดยเฉพาะในเรื่องประสบการณ์มากกว่ารูปแบบนั่งตอบคำถาม ใช่/ไม่ใช่ ผ่านแบบสอบถามที่เน้นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งในขณะนี้หลายนักวิจัยเข้ามาทำ

ด้านธรรมชาติของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นที่สังคมไทยควรรู้ ผลการวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์พบว่า ครูผู้สอนทั้ง 3 ท่านให้ความเห็นในทางเดียวกันว่า อย่าคิดว่าคนตาบอดแล้วทำอะไรไม่ได้ พวกเขาเสียไปแค่สายตาแต่ความนึกคิดของพวกเขายังเหมือนคนปกติ และนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนสอนคนตาบอดทุกคนจะถูกปลูกฝังว่า ห้ามเอาตัวเองที่ตาบอดไปเปรียบเทียบกับคนปกติที่ตาดี สิ่งที่ควรทำคือ เอาตัวเองที่ตาบอดเปรียบเทียบกับอีกคนที่ตาบอดเหมือนกัน ธรรมชาติของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นทุกคนในโรงเรียนสอนคนตาบอดชอบเรียนดนตรีและคอมพิวเตอร์ทุกคน และหากใครมีพรสวรรค์ ความจำจะดีมาก แม้สอนยากแต่ถ้าได้แล้วจะไปได้เร็วมาก เช่น วิธีการสอนโน้ต ครูก็ต้องสอนมือต่อมือ ตัวต่อตัว เล่นให้ฟังรายคนเนื่องจากต้องสัมผัสตั้งจะเห็นว่ามีจำนวนผู้ที่มีความบกพร่องทางการเห็นประกอบอาชีพด้านดนตรีมากกว่าด้านวิชาการ

ด้านสื่อของผู้ที่มีความบกพร่องทางการเห็นที่สังคมไทยขาดแคลน ผลการวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า ปัจจุบันมีหนังสือเสียงให้ผู้ที่มีความบกพร่องทางการเห็นได้ฟังเป็นจำนวนมาก (แต่ยังไม่มากพอ) สิ่งที่ขาดแคลนคือไม่มีหนังสือเบรลล์ที่เป็นภาษาไทยเนื่องจากขาดแคลนคนพิมพ์เบรลล์ ปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ยังไม่มีหน่วยงานรัฐหรือเอกชนใดยื่นมือเข้ามาแก้ไข ส่งผลให้ผู้ที่มีความบกพร่องทางการเห็นสะกดคำไม่ถูกต้องและไม่รักการอ่านหนังสือ เนื่องจากได้แต่ฟังเพียงอย่างเดียว